

(sic) Σχμιδίου Δηλιτιανοῦ Μουσίου, τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Μαθηματικῶν ἐν τῇ πελοπονησιακῇ Οὐίττεμπεργικῇ Ἀκαδημίᾳ διδασκάλου· ἐπιμελεία δὲ τοῦ Ζαχαρίου Γεργανοῦ, εὐγενοῦ· ἐκ πόλεως Ἄρτης. Τυπωθεῖσα ἐν τῇ Οὐίττεμπεργῇ, ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου Βωρεκίου Χαλκογράφου, ἔτει τῆς ἐποχῆς τῶν Χριστιανῶν αἰκβ'. (4^{ον} σελ. 548).

Μάξιμος Καλλιπολίτης.

Ἐγεννήθη πιθανῶς ἐν Καλλιπόλει· ἐχρημάτισε μαθητὴς Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, καὶ ὑπὸ τῶν διαμαρτυρομένων προσληφθεὶς ἐποτίσθη ἀρκούντως τὸν ἰὸν τῆς αἰρέσεως, καὶ ἐγένετο πρόσφορον αὐτῆς ὄργανον. Τῷ 1638 διατρέθων ἐν Γενεύῃ μετέφρασε καὶ ἐξέδωκεν εἰς τὴν ἀπλοῦ Ἑλληνικὴν τὴν Καινὴν Διαθήκην.

— Ἡ Καινὴ Διαθήκη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δίγλωττος, ἐν ἣ αὐτοπροσώπως, τό τε θεῖον πρωτότυπον καὶ ἡ ἀπαρράλλκτως ἐξ ἐκείνου εἰς ἀπλῆν διάλεκτον διὰ τοῦ μακαρίτου (sic) κυρίου Μαξίμου τοῦ Καλλιουπολίτου γενομένη μετάφρασις ἅμα ἐτυπώθησαν· ἔτει 1638. (Ἐν Γενεύῃ παρὰ Cholet). 2. τόμοι εἰς 4.

Ἰκανὰς χιλιάδας ἀντιτύπων αὐτῆς ἔστειλαν οἱ Λουθηροκαθόικοι πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχην Παρθένιον Β' εἰς διανομήν. Μελέτιος ὁ Συρίγος μαθὼν τοῦτο, κατέδειξε τὸ αἰρετικὸν αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος ἐκήρυξεν ἀξίους ἀναθήματος τὸν μεταφραστὴν καὶ τοὺς συνεργούντας εἰς διάδοσιν. Ὁ πατριάρχης ἔχων καὶ ἄλλας κατὰ τοῦ Συρίγου ἀφορμὰς, ἐξώρισεν αὐτὸν διὰ τὸ παράτολμον, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ διανείμῃ τ' ἀντίτυπα ἐξκφανισθέντα μετ' ὀλίγον (1).

Ἐπειδὴ περὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης καὶ τοῦ μεταφραστοῦ ἐγένετο πολὺς καὶ διάφορος λόγος, ἀναγκαῖον κρίνομεν ἕνα καὶ ἡμεῖς ἀσχοληθῶμεν ἐπ' αὐτῶν. Ἐν τῷ τίτλῳ σημειοῦται πρὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ Μαξίμου τὸ ἐπιθετὸν μακαρίτης· ἀλλὰ τοῦτο μάλλον, κατὰ τυπογραφικὴν ἀμέλειαν, εῖρηται· διότι αὐτὸς ὁ Μάξιμος ζῶν ἔτι ἐξέδωκε τὴν μετάφρασιν, προτάξας ἐνυπόγραφον μακρὸν πρόλογον, ἐν ᾧ λέγει σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἐξῆς. « Διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο τὸ θεῖον ἔργον κοινὸν καὶ ὠφέλιμον εἰς τὸ δυστυχεὲς γένος τῶν Ἑλλήνων, πύτω εἰς τὰ ποδάρια τῶν ἐκλαμπροτάτων καὶ εὐσεβεστάτων μου κυρίων, τῶν ἀρχόντων τῆς θεοφρονητοῦ καὶ ἰσχυροτάτης ἀριστοκρατείας τῆς Βελγικῆς, καὶ διὰ τοὺς οἰκτιρμοὺς τοῦ Θεοῦ δέομαι καὶ ἀντιβολῶ νὰ μὲ κάμουν ἐτούτην τὴν εὐεργεσίαν, διὰ νὰ τυπωθῇ

(1) Δεσιθέου, περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχῶν.